

REDACTIUNEA,
Administratiunea și Tipografia,
Nr. 307, Piața mare Nr. 30.
Scrisori nerancate nu
se primesc. Manuscripte
nu se retrimit.
SEGRATE se primesc la
ADMINISTRATIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anușorii:
In Viena: M. Dukes Nachf.
Max. Augenthaler & Emarich Looser.
Walter Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marcoly & Liebmann.
PREȚUL INȘERTIUNILOR: o se-
rie garmondă pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 8-a o
serie 10 or. sên 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXXIII.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-ii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administratiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sên 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 4.

Brașov, Joi 6 (18) Ianuarie.

1900.

Din cauza săntelor sêrbători ale Botezului
Domnului și Ioan Botezătorul, diarul nu va apăre
până Sâmbătă sêra.

1900.

Din cele espuse în articuli pre-
mergători, vêdurăm cum întâmplările
din anul 1899 ne înfățișează situația,
în care poporul nostru, 50 de ani
dela marea sa luptă pentru libertate,
a ajuns în privința politică-națională
și bisericescă-națională.

Ea nu pôte fi mai durerôsă și ame-
nintătoare.

Dela 1865 adversarii naționali-
tății noastre s'au conjurat în contra
organizațiunii noastre politice. De
atunci, ajutați de curentul favorabil
lor, ce domnea la curtea austriacă
în ajunul dietei feudale, convocate la
Clușișu pentru a da lovitura de môrte
autonomiei Transilvânii și legilor
aduse de dieta din Sibiiu, ei și-au
pus în gând să împiedece ori-ce ma-
nifestațiune a voinței poporului ro-
mân, ori-ce concentrare a forțelor
sale de apărare națională în scopul
de a paralisa atentatul la indepen-
dența și egala lor îndreptărire na-
țională.

Tărbăciți și incurcați de neș-
teptata schimbare a situațiunii po-
litice și amăgiți de altă parte de
promisiunile guvernului central din
Viena, că drepturile și interesele lor
de viață națională nu vor fi alterate,
Românii ardeleni numai cu anevoiă
s'au putut reculege, și toate silințele
lor de a opune încercărilor dușmane
o manifestațiã puternică a voinței
poporului și a produce astfel o miș-
care seriôsă, care se pôtă pune sta-
vilă realizării planurilor de distrugere
urzite contra lor, au fost paralizate.
Nu era unire între ei, nu era o con-
ducere unitară, energică și prevêd-
tore. Poporul rămase în credința de-
șertă, că drepturile sale câștigate vor
fi respectate și de aci încolo.

În acêsta stare ne găsi era dua-
lismului, care se începă cu desființa-
rea unilaterală a legilor de egală
îndreptărire aduse de dieta ardele-
nescă din Sibiiu.

Ce a urmat este în genere bine
cunoscut. Ceea ce însê mulți vor fi
trecut pôte cu vederea este, că din
momentul când în anul 1868 s'au
adus, ca echivalent derisoriu al drep-
turilor noastre încălcate, așa dișa lege
de naționalitate; când enunțându-se
că naționalităților nemaghiare li-se
lasă un teren de liberă dezvoltare în
bisericească și școlă, s'a întărit consti-
tuția bisericescă a Românilor gr.
or. din Transilvania și Ungaria și
s'a recunoscut prin lege autonomia
bisericele Românilor uniți ca și a
celorlalte biserice creștine recepte;
când în fine s'a stabilit prin lege
autonomia școlilor sub scutul și con-
ducerea bisericelor: Ungurii dela pu-
tere erau firm hotărâți a împiedeca
în viitor cu toate mijlôcele posibile
organizarea opoziției Românilor față
cu noua alcătuire, de care cu drept
se temeau, că putea să le facă mari
dificultăți.

Ne-ar duce prea departe să des-
fășurăm aici fazele, prin cari au
trecut, până la anul 1881, aceste ni-
suițe și tendințe ale adversarilor
de a sugruma ori-ce rezistență a Ro-
mânilor, precum și stăruințele aceș-
tor de a-și susține și întări orga-
nizațiunea lor politică-națională.

În 1881 stăruințele Românilor
au dobândit un succes îmbucurător
unindu-se cu toții, Transilvânenii, Bă-
nățenii și Ungurenii, într'un singur
partid național pe basa unuia și ace-
luiași program.

Punându-se astfel baza unei pu-
ternice organizațiunii politice a Ro-
mânilor din statul ungar, cu mij-
lôcele legale și constituționale, regi-
mul tiszait a făcut toate opinti-
rile, ce numai se puteau cugeta,
pentru a submina partidul național
român și a zădărnici consolidarea
lui. Neputând să-l atace fațăș, căci
lucrarea sa se sêvêrșea pe teren le-
gal, a înăsprit sistemul, deja mult
mai dinainte introdus, de-a suspi-
ționa, calumnia și denunța acêsta
lucrare de apărare legitimă ca nu-
trită și pusă la cale de dușmanii
unității și integrității statului ungar
și în special de presupusa "conju-
rațiã secretă daco-română".

Toate le-a pus în mișcare ma-
ghiarismul violent în contra parti-
dului național român. A urmat a
treia edițiã a măsurilor de maghia-
risare, a urmat persecuțiunea tineri-
mei noastre naționale, a presei nôș-
tre, s'au ridicat "Kulturregelyt"-urile,
s'a ațîtat fanatismul masselor ma-
ghiare în contra luptătorilor nôștri,
îndeosebi a preoțimeii și a dascăli-
meii nôștre. C'un cuvânt a fost res-
culată totă societatea maghiară în
contra Românilor.

În situațiunea acêsta s'a produs
o și mai mare înăsprire în periodul
Memorandului (1892—1895). Adver-
sarii nôștri exploataând cu prisos miș-
carea din acest period, timbrându-o
ca daco-română, irredentistă și cu
tendințe revoluționare, au pus în
scenă cunoscutul proces al Memo-
randului și pe temeul sentinței
aduse de curtea cu jurați din Clușișu,
ministrul de interne Hieronymi a
desființat în vara anului 1894 comi-
tetul partidului nostru național și a
oprit funcțiunea mai departe a
acestui partid.

Așa a aflat lucrurile guvernul
Banffy la 1895. El și-a pus ca pro-
blemă a spulbera ori-ce încercare de
raliare a opoziției române și după
patru ani s'a putut lăuda în cunos-
cuta sa broșură, că a oprit pe Ro-
mâni de a-se întruni fiã și numai
pentru scopul de organizațiã elec-
torală.

La începutul anului trecut cădă
guvernul Banffy și urmându-i gu-
vernul Szell, a căruia promisiune de
căpeteniã a fost, că va face, ca ale-
gerile să fiã libere și curate și legile
păzite, nu numai că nu s'au rea-
lisat speranțele unora, că de acum
se va îndrepta și situația partidului
național român, ci s'a dat pe față
conivența așa dișei ere nouă cu sis-

temul de mai înainte în ce privesce
sugrumarea cu forța a organizați-
unii nôștre politice legale.

Și pe când astfel se trăgeau ul-
timele consecențe ale tendențelor și
nisiuințelor despotice de a ne nimici
politicesce cu forța brutală, pe atunci
începură a răsări în anul expirat și
fructele seminței, ce se aruncase de
mult pentru a învenina cu desêvêr-
șire și ogorul dezvoltării naționale a
bisericelor nôștre.

După distrugerea organizației
nôștre politice, le crescă apetitul ad-
versarilor nôștri. Ei uitară de anga-
jamentele luate prin legile dela 1868
și tind a submina acum și viața na-
țională a bisericelor nôștre. După
multele spărturi făcute în dreptul de
autonomia al acestora, măsurile luate
în afacerea dotațiunii preoțimeii au
dat pe față în cele din urmă, cum
am arătat, că securea guvernului vrê
să lovêscă acuma și în organizațiã
și disciplina nôștră bisericescă sugru-
mând astfel caracterul ei național.

Mai mult! Se pregătesce cu sci-
rea și cu concursul guvernului un
atentat ca și care nu s'a mai po-
menit în istoria patriei nôștre, prin
care se întesce de-a dreptul a rupe
peste un milion de Români din
Transilvania și Ungaria din corpul
național român și ai înjgheba, sub
forma organizației bisericesce auto-
nome, într'o organizațiune cu totul
strêină de neamul nostru și de des-
voltarea lui.

Nici-odată nu ni-s'a înfățișat pe-
riculul, de care este amenințată esis-
tența națională, cu țatâta claritate
ca tocmai acum, când sirenele regi-
mului Szell umblă să ne ademenescă
din nou, ca să nu vedem prăpastia,
în care vor să ne împingă adver-
sarii nôștri.

Anul 1900 va fi de-o mare gra-
vitate pentru poporul nostru dintre
Tisa și Carpați; căci el ne găsesce
într'o stare politică, față cu care nu
putem rămâne nepăsători nici un
moment, fără de a pune în joc viito-
rul nostru.

A fi, ori a nu fi! — De acêsta
se tractează acum mai mult ca ori și
când. Cei-ce umblă să ne ademenescă
cu vorba, să ne desbine prin slăbirea
puterii convingerii nôștre asupra pe-
riculului, în care ne aflăm, prin pă-
rerii optimiste lățite fără nici un te-
meiș, ba chiar cu rea credință, —
aceștia sunt ați cei mai mari duș-
manii ai nôștri.

Causa nôștră sfântă numai una
așteptă și una pretinde ați dela noi:
să vedem clar, să privim fără de
frică în fața pericolului și să-l bra-
văm cu acea putere și energiã, ce
o dă omului în momentul suprem
convingerea despre situațiunea sa des-
perată și despre necesitatea, de a-se
uni cu toți frații sêi de aceeași sorte
în apărarea existenței sale.

Acêsta așteptăm noi să ni-o aducă
anul 1900.

Congresul pentru autonomia ca-
tolică. Diarul "Tiszantul" publică textul
convocatorului, ce l'a adresat primatele *Va-
szary* tuturor membrilor congresului catolic
pentru autonomia, și prin care acest con-
gres e convocat la Budapesta în ședință ple-
nară pe diusa de 31 Ianuarie 1900. Totodată
a' doilea președinte al Congresului, contele
Iuliu Szapary, a convocat pe membrii la o
conferență prealabilă pe diusa de 30 Ianuarie.

Monarchul și Cehii. Cu data de
15 Ianuarie se telegrafază din Viena: "La
prânful de curte dat ați, Majestatea Sa a
convorbit cu mulți delegați austriaci, însê
enunțaițiunile Sale n'au produs sensațiã
așa de mare, ca acele ce le-a făcut Sâmbă-
tă. Monarchul a convorbit ați lung timp
cu delegatul ceh *Zacek* și i-a diș, că con-
têză necondiționat la restabilirea păcii.
Facea trebuie restabilită, dișe monarchul.
Zacek a răspuns, espunându-și părerile asu-
pra situațiunii. Monarchul îi observă, că
dorește hotărît respectarea drepturilor po-
porului cehic și nu va tolera, ca poporul
cehice să i-se facă cea mai mică nedreptate,
precum nu va tolera, ca viitorul guvern
să fiã exclusiv un guvern al stângii. Noul
guvern trebuie să stea peste partide și să
fiã obiectiv. În fine monarchul a provocat
pe deputații cehi să procedă cînstit și să
nu-i tragă la îndoială bunăvoința."

Din Austria. După cum am semna-
lat eri, monarchul a însărcinat formal pe
Körber cu compunerea noului ministeriu.
Majestatea Sa a plecat eri din Viena și nu
se va reintôrce decât după patru zile. În
acest timp *Körber* își va da totă silința să
compună lista noului cabinet, a cărui nu-
mire se așteptă pe la începutul săptămânei
viitoare.

Nici auspiciile, sub cari se compune
acest ministeriu, nu sunt prea favorabile
și nu-i garantează o viață mai lungă. În
parlament va avé și el greutăți mari
de întîmpinat, acêsta cel puțin se pôte con-
chide din vorbirea, ce a ținut'o Cehul *Kra-
marz* în ședința de alaltăeri a delegațiunii
austriace.

Privitor la ocuparea diferitelor porto-
folii circulă următoarea listă: Dr. *Körber*
președinte și interne; br. *Welsersheimb*
"landwehr"; *Wittek* căile ferate; br. *Spenz-
boden* justițiã; *Hartel* culte și instrucțiune;
Böhm-Baverk finanțe; contele *Chiovaneli* agri-
cultură; Dr. *Rezek* ministru ceh fără porto-
foliu; Dr. *Pientak* ministru galițian.

Tinerimea în afacerea Iancu.

Tinerii nôștri dela institutele mai
înalte din Pojun s'au asociat la pro-
teste tinerimei române contra in-
sultei dela Alba Iulia cu următorul
bine simțit

Protest.

Un vuet de indignare se aude dela
Nistru până la Tisa.

În apropierea Munților-Apuseni, tea-
trul vitejiei fără sêmên a eroilor apărătorii
ai tronului și ai patriei, în sanctuarul jus-
tiției, de unde dreptate așteptă cu însetare
cetățenul credincios, nedreptate ne mai po-
menită s'a făcut memoriei eroului eroilor,
marei Iancu — stigmatizat de "condu-
cător de bandiți" de cătră reprezentantul
statului.

Au tresărit de durere bravi Moti, suspin crud a eșit din pieptul lor, 6r muni6ii int6leg6nd insultarea regelui lor, care nici6n moment nu are pace, și-au scuturat cu gr6z6 c6ma și au spus vestea b6trănilor Carpați — fraților noștri — cari au dus'6 în urechile neamului întreg.

A tresărit de durere poporul românesc, suspin crud a eșit din pieptul lui.

Ca fii ai acestui popor alăturăm glasul nostru la glasul lui și protestăm în contra procurorului nesocotit și a tuturor celor, cari înzadar c6rcă pete în s6re, și-i predăm judecăt6ii sdr6bit6re a istoriei;

ne închinăm amintirii sfinte a idealului scump al nostru;

împlorăm spiritul lui neadormit, care plan6z6 asupra noștră, s6 reverse în sufletul nostru din abundența ideilor și aspirațiunilor mărețe, cari i-au umplut inima, s6 ne inspire tăr6ie pentru a lupta spre binele națiunii n6stre, a tronului, a patriei și a omenimei, precum El a luptat!

Pentru tinerimea română:

Pojun, 11 Ianuarie 1900.

G. Pățăcean, C. Crăciunescu,
student în drept. stud. în drept.

Nerva Oncu,
student în drept.

Din delegațiunii.

Alaltăeri, în 15 Ianuarie n., atât delegațiunea austriacă, cât și cea ungară s'au ocupat cu budgetul de r6sboi6.

Delegațiunea austriacă a avut ședință plenară, la care au asistat și miniștri comuni de externe și finanțe. După ce președintele a făcut atenție pe membri, s6 se rețină dela discușiuni lungi asupra afacerilor interne, a luat cuvântul contele

Dziedusziicki, care 6ise, c6 prețusece mult tripla alianță și exprimă dorința ca soțiile aliății s6 promoveze între sine și interesele economice. Vot6z6 budgetul.

Wolffhardt se plânge, c6 Ungaria e în contra sp6rii flotei. Îl mângăie însă faptul, c6 deși din partea slavă s'a 6is, c6 tripla alianță face imposibilă înt6legerea cu Rusia, totuși s'a aflat calea unei înt6legeri cu imperiul rusesc. Aprobă politica ministrului de externe față cu r6sboiul transvaalian și 6ice, c6 nu numai Germanii, ci Austria întregă dorește s6 nu aibă parte în politica Angliei, care trebuie desaprobată.

Hofmann ia cu bucurie la cunoștință, c6 pacea este asigurată și c6 tripla alianță stă pe baze sigure. Monarchia a avut fol6se mari dela alianță. Oratorul se ocupă cu raporturile de naționalitate și 6ice, c6 în Austria nefiind regulate aceste raporturi, ea nu p6te face decăt politică casnică.

Kramarz: El se ocupă mai întâi cu tripla alianță și declară, c6 nu Austro-Ungaria are lipsă de Germania, ci Germania e avisată la sprijinul Austro-Ungariei. Monarchia austro-ungară dorește pacea, pe când Germania face politică universală, care p6te s6 aibă de rezultat conflicte multe și mari. Desfășură, c6 interesul monarchiei o l6gă de Rusia și c6 nu este permis a suferi, ca în Asia mică s6 se creeze un nou imperiu german. A criticat apoi aspru politica monarchiei față cu Serbia. Oratorul reveni apoi la politica interioră, continuându și si finindu și discursu s6u astfel:

În timpul mai recent s'au înt6mplat fapte, cari de loc nu pot fi acomodate a promova cauza p6cii. Pop6rele fidele și gata de jertfă sunt pedepsite pentru credința și jertfele, ce le aduc, 6r de altă parte sunt remunerați aceia, cari se revoltă pe față în contra statului și a condițiunilor lui principale de existență. Ori cine vede, c6 pacea este necondiționat necesară, 6r se întreprinde totul, ca pacea s6 fiă imposibilă. Sunt sprijiniți și încurajați cei nepacnici, și sunt refuzați aceia, c6roră li-ar plăc6 s6 m6rgă până la extrem, numai ca pacea s6 fiă posibilă. În noi se deșteptă sentimentul — și ac6sta e grozav pentru un imperiu — c6 în acest imperiu nu se mai află loc pe ș6ma celor moderați. În fine ni-se uresce a juca mereu rolul Casandrei. Măna, ce era gata a se întinde spre pace, cade în

fine oboșită. În aceste momente grele nu pot s6 6ie altce-va. Când v6d, cum este guvernată ț6ra ac6sta, nu pot s6 6ie decăt cu proverbul latin: *Quem Deus perdere vult, dementat.*

Vorbind cu ocaziunea amintită a desbaterei preliminarului de budget a ministrului de externe, delegatul Schneider din partida creștină-socială a lui Lueger, a adus înainte și plângerile Romănilor în contra asupririlor, ce le sufer din partea Maghiarilor.

6ise, c6 a primit din ceruri române scrisor6i în care i-se adeveresece ac6sta. Purtarea Maghiarilor față cu Romăni 6șor ar put6 s6 instr6ineze de c6tră monarchiă regatului român, cu care monarchia are interes a trăi în cea mai bună armonie. Romăni au fost tot-deuna cu neastrămutată credință față de împ6ratul și s'au luptat cu vitejiă pentru monarchiă pe câmpurile de bătăie. Decăt însă ei vor fi necurmat asupriți de tirănia maghiară, e întrebare, c6 6re aceste bune dispozițiuni ale Romănilor nu vor fi adănc șgduite?

Vorbitorul a trecut apoi la cusul din Alba-Iulia și a arătat cum a fost insultată memoria marelui erou român dela 1848 Avram Iancu. Arată, în fine, cum tinerimea română e persecutată, ea este astfel silită s6 treacă în străinătate, unde tinerii prigo niți pot s6 devină cei mai periculoși agitarii, ceea-ce nu p6te fi în interesul monarchiei.

Întreg discursul acesta interesant îl vom aduce în numărul viitor.

În plenul ședinței delegațiunii ungară, au vorbit 6răși Ugron și Hollo. Am6ndoi au criticat spiritul, ce domnesce în armată, și au ridicat pretensiuni în favorul limbii maghiare. Ei au fost combătuți de Tisza și Gajari. Acesta din urmă 6ise, c6 Ungaria n'are nici o lipsă de-a demonstra în contra instituțiunilor comune.

Persecutarea tinerimei n6stre în sc6lele maghiare.

Pentru a se ved6, cum sunt tratați scolarii romăni la sc6lele unguresci, ne dau cea mai tristă dovadă cele ce se petrec actualmente la gimnasiul de stat din Sibiu. Tinerii romăni, cari cercet6z6 a cel gimnasiu, rënd pe rënd sunt nevoiți s6 părăsesc institutul și s6 caute ocrotire la alte sc6le, c6ci în Sibiu nu mai pot suporta persecuția profesorilor lor șovinisti.

Unul din acești profesori, anume Tompa Arpad, care propune istoria, s'a apucat s6 facă „politică“ de pe catedră. Ce fel de „politică“ va fi făcut, putem s6 ne închipuim. Ea a trebuit de sigur s6 revolteze inimile tinerimei n6stre și nu scim cum au mai decurs lucrurile după aceea — c6ci ac6sta s'a înt6mplat cam pe la începutul anului scolar curent, — vedem însă în „Telegraful Român“ de azi un articol, în care se comunică, c6 drept rezultat al conflictului dintre studenții romăni și dintre romăno-fagul profesor de istorie, cei mai distinși elevi din clasa a opta au părăsit gimnasiul.

Acum „Tel. Rom.“ istorisesece un alt oas, înt6mplat tot la gimnasiul de stat din Sibiu. Etă ce spune între altele:

„Cum curentul bolnăvicios al șovinismului nu cunoșce margini și îngămfarea e caracteristica celor stăpăniți de acest morb infect, numitul domn (profesorul de istorie) a luat la refec și cestiunile religioase și prin ac6sta acum nu pe Romăni, ci pe elevii maghiari de confesiunea catolică i-a bruscat și a atentat la sentimentele lor religioase, sc6t6ndu-i pe acestia din liniștea lor sufletescă. Indignați până în suflet, cei în drept au adresat directorului gimnasial o petiție și s'au rugat ca s6 ia m6sură pentru delăturarea celui cu pricina din cl. VIII, unde deja r6dele activității sale au produs atăta nemulțămire și neliniște. Elevii romăni, cu atacul acesta nu ar fi avut nimica de a face, 6r din colegialitate au scris și ei petiția din vorbă. Declarăm din capul locului, c6 elevii

noștri r6u au făcut, c6 s'au identificat cu colegii lor maghiari, după ce aceștia la primul atac nu au sărit în ajutor colegilor lor romăni, ci i-au lăsat pradă. 6er este în firea Romănului multă nobleță, și noblețea ac6sta trebuia s6 se manifesteze și cu ac6stă ocaziune.

„Îns6 ce se ved6? Furtuna s'a descărcat mai cu înverșunare tot asupra Romănilor și la trimestrul prim s'au tređit toiți cei subscriși în jalba comună din moralitate cu calcul, cu care nu erau dedați și nici vrednici de el. Ca s6 scape de furia șovinismului au părăsit 6răși o parte din ei gimnasiul.

„Aceste s6 nu credeți, c6 se înt6mplă în Dobrești, ori în Hajdu-Dorog între Ungurii cei neași, ci se înt6mplă în cel mai românesc ținut al Arđelului, în Sibiu, unde Romăni până aci de voe de nevoe au fost și au trebuit s6 fiă considerați după vrednicia lor și după poziția, ce o ocupă ei în viața n6stră bisericească și națională“.

Evenimentele externe în 1899.

III.

În Anglitera deja dela începutul anului s'a observat o viuă mișcare în direcția politiceii expansivă, care întreg veacul al nou-șpre-șecilea a preocupat-o mai pe sus de t6te.

Succesul dobândit de Anglitera în afacerea Fashoda față de Franța a atras și mai mult atențiunea opiniunii publice englese asupra acestei politice și guvernul, profitând de ea, n'a întârziat a cere dela parlament o nouă urcare a budgetului de r6sboi și sporirea contingentului armatei cu aproape 10,000 de omeni. De-asemena guvernul a cerut construirea de corăbii nouă de r6sboi și sporirea armatei marine, pe motivul, c6 t6te celelalte puteri mari își sporesc escadrele și Anglia nu p6te s6 rămână înder6t.

Ac6stă febrilă mișcare se atribue mai v6rtos lui Chamberlain, care ca membru mai t6ner în partida tory-lor a scuit s6 și c6știge o mare influență, așa încât chiar Salisbury și Balfour începură a av6 respect de el.

În Aprilie 1899 diplomația englesă a pășit în acțiune față cu Transvaalul și deja în Mai Chamberlain r6spund6nd la o interpelație în parlament, a declarat, c6 Transvaalul a călcat convenția din Londra prin concesiunea dinamitei. În urma ac6sta între Londra și Pretoria s'a început un schimb de note f6rte vehement. Anglia încep6 s6 c6ră drepturi pentru supușii englesi, negocierile se urmau cu zor și guvernorul Milner din Cap, ațitat de Chamberlain, ridică pretensiuni, pe cari guvernul transvaalian nu le putea accepta.

Intrăceea armările englese se făceau pe-o scară întinsă și la 12 Septemvre Chamberlain a adresat guvernului din Pretoria o notă telegrafică, în care cerea: ca str6inilor din Transvaal s6 li-se dea dreptul de cetățen după 5 ani de locuire și drepturile noilor „burgheri“ s6 fiă egale cu ale celor vechi. Afară de ac6sta guvernul engles respingea părerea guvernului din Pretoria, după care republica sud-africană ar fi un stat independent învescut cu t6te condițiile suveranității, și reolama dreptul de suzeranitate a Angliei.

Transvaalul n'a cedat în r6spunsul s6u și deja pe atunci s'a așteptat izbucnirea de fapt a conflictului. N'a izbucnit însă, 6r nici n'a întârziat mult, c6ci la 9 Octomvre Krüger a trimis la Londra un ultimatum, în care a provocat pe guvernul engles, ca în timp de 24 6re s6 și retragă trupele dela granița Transvaalului și s6 pună cap6t pregătirilor de r6sboi. Provoacarea ac6sta energetică și categorică a fost urmată încurând de fapte, c6ci după-ce Anglia a r6spuns în nota trimisă guvernului Milner din Cap, c6 regretă pretensiunile Transvaalului, 6r, c6 nu p6te s6 le satisfac, r6sboiul a fost prin ac6sta declarat.

Cetitorii, cari au urmărit până acum fazele acestui r6sboi, au putut s6 vadă c6t de amar s'a înșelat Anglia când a oredut, c6 p6te s'o șfirșescă cu Burii așa numai

pe 6șor. Englesii și-au desfășurat deja până acum t6te forțele militare, de cari dispuneau, fără succes și „v6nătorii după aur“ au primit cea mai meritată lecțiune. Tot ce mai face pe Englesi s6 continue r6sboiul este frica și temerea, ce-i stăpănesce, c6 de-l vor lăsa într'at6ta, se vor ridica contra lor seminițiile cucerite, India și Hindostanul se vor pune în mișcare și mai pe sus de t6te prestigiul Angliei va c6de în ochii lumii întregi. Burii au voit pace, libertate și independență; Anglia însă a cerut supunere și umilire și a aruncat pe altarul p6cii cu îngămfare bomba r6sboiului. Ac6stă bombă însă — bag' s6nă e voia lui Dumnezeu — n'a r6nit pân' acum pe acela cui i-a fost destinată, ci pe aruncătorul ei însuși.

Romantica ț6ra Spania, în urma nenorocitului r6sboi cu Statele Unite nord-americane, a trecut în decursul anului 1899 prin lupte și crise mari interioare. Mănia poporului s'a îndreptat mai întâi în contra guvernului Sagasta, care nici n'a putut eși t6făr din luptele mari, ce le-a avut cu adversarii s6i politici, și la începutul lui Martie dându și demisiunea, în fruntea afacerilor statului a venit cabinetul Silvela, care își dădea un caracter conservativ. Sub acest guvern s'a ratificat tratatul de pace cu America de nord în 17 Martie 1899.

În decursul acestui an Spania a vëndut Germaniei insulele Caroline, Mariane și Paula, după-ce ea pierd6nd Filipinele, nu mai avea nici un folos de ele.

În vară s'au început în Spania întregă nisce demonstrațiuni și turburări f6rte ameninț6toare, în urma urcării extraordinare a budgetului de r6sboi și de externe. Turburările acestea au fost mai seri6se în Saragusa, unde s'a și proclamat starea de asediu. În Valencia poporul iritat a ridicat baricade și militia a fost silită s6 recurgă la glonț. Turburările abia au încetat, după-ce guvernul a făcut promisiuni în cameră, c6 va reduce cheltuelile cu armata și că și va da t6tă silitina a face economii.

Mult i-a dat de lucru guvernului și mișcarea Carlistilor.

În Belgia a fost în decursul anului întreg o mare mișcare socialistă, care a degenerat adeseori în turburări mari pe strade și cor6na și dinastia belgiană a fost în diferite rënduri disoreditată și infamată până și în parlament. Mișcarea luă caracter pronunțat revoluționar mai ales pentru proiectul electoral cu care cabinetul Van der Peereboom păși înaintea camerei. Acest proiect, văt6mător pentru clasa muncitorilor, a fost luat în fine dela ordinea zilei și în urmă o comisiune parlamentară l'a respins unanim. În urma ac6sta a c6dut ministerul și la 6 August s'a format un nou cabinet sub președenția lui De Smet de Naeyer, care a înaintat camerei un proiect de reformă electorală, ce cuprinde dispozițiuni mai favorabile clasei muncitorilor.

R6sboiul din Africa sudică.

La riuul Tugela, pe o întindere de 16 miluri englese, stau față în față cei doi inimiți, Englesii și Burii.

Generalul Buller a încercat la trei puncte s6 atace pe Burii, ca s6 și p6tă trece armata peste riu, însă a fost respins. Acum se anunță, c6 Buller s'a pus 6răși în mișcare, ca s6 facă ultima încercare de a trece riu și de-a alerga în ajutorul lui White.

La armata lui Buller s'a alăturat în urmă și armata lui Warren, singurul general engles nebățut până acum.

Succesul lui Warren.

Foile din Londra publică o telegramă, ce s'a trimis din Capstadt la 12 l. c. după care generalul Warren a trecut riuul Tugela la nord dela Weenen.

Știria ac6sta, care nu e confirmată încă, a produs la Londra o mare agitație. Spiritele erau cu atât mai agitate, c6 îndată după ac6sta, sosiră alte știri în care se asigura, c6 Ladysmith-ul va fi liberat. La bursă cursul s'a ținut t6tă ziua de 14 Ianuarie solid, ceea-ce făcea s6 crească și mai mult optimismul publicului. A sosit

însă o soire telegrafică dela *Roberts*, în care se dice, că situația pe câmpul de războiu e *neschimbată*, ér ceva mai târziu „*Times*“ a publicat o depeșă din Eastcourt, care arată, că la Ladysmith totul e *neschimbat* și că Buriî își concentrează forțele principale în altă direcțiune, ducându-și tunurile din partea sudică a orașului.

Năvălirea Englesilor în Oranje.

Din *Modde-River* se anunță cu data de 10 Ianuarie, că nise trupe englese au năvălit în statul Oranje și au săvârșit pustiiri însemnate.

Din *Oranje-River* se anunță cu data de 12 l. c., că generalul engles *Wood* a ocupat la 6 Ianuarie *Zoutpaus Brift* (Otanje), prima stațiune ocupată de Englesii în acest războiu pe pământ adversar.

*

De ce nu sprijinesce Germania pe Buri?

La această întrebare răspunde profesorul *Delbrück*, cunoscutul publicist politic, într-o revistă americană („*North American Review*“).

Germanii ca și Francesii urșesc pe Englesii. O colaborare franco-germană contra Angliei ar fi salutată cu plăcere de poporul german. Dér e o pedeică. „*In tot imperiul german esista un singur om, care gândese alt-fel, acesta este împăratul*. Și în Germania politica esternă nu o face opinia publică, ci împăratul. Împăratul e mândru și ambițios. El vrea mai înainte de toate să-și susție poziția dinastiei sale și a imperiului său între marile puteri. Dér el este și om cu idei moderne. El uresce războiul nu va face nici un război, cât timp va fi posibil să-l amâne. O alianță continentală contra Angliei ar însemna mai curând ori mai târziu un războiu general contra Angliei. Acest războiu imperiul voesce să-l evite. De aceea el caută mijloce și căi, de a îndrepta politica generală pararel cu a Angliei, câtă vreme va fi oportun“.

Delbrück admite posibilitatea, că și împăratul se gândese la combaterea supremăției engleze în Africa. Împăratul nu admite însă mijlocele de luptă, pe cari le recomandă poporul său. Pentru el ori-ce alianță, care nu ar intenționa un războiu, nu are sens și de aceea el nu vrea alianțe în favorul păcii, ci merge singur pe drumul său.

SCIRILE DILEI.

— 5 (17) Ianuarie.

Anul nou în București. Sâmbătă, la orele 10½ dim., metropolitul-primat, încununat de clerul capitalei, a oficiat la S-ta Metropolia obiceiul *Te-Deum* pentru începutul anului, în prezența M. S. Regelui și a înalților demnitari. După terminarea slujbei religioase, M. S. Regele a trecut în revistă compania din batalionul 6 de vânători, cu drapel și cu musică, aflată în curtea Metropoliei și în urmă a trecut în apartamentele I. P. S. Sale Metropolitanului-Primat, unde a primit urările clericului și ale persoanelor prezente; anume a vorbit întâi *Metropolitul-primat* în numele clericului, apoi general *Manu* în numele consiliului de miniștri, C. *Olănescu* în numele camerei deputaților, T. *Văcărescu* în numele Senatului, C. E. *Schina* prim-șefedinte al înaltei Curții de Cassați și, în fine, B. *Stefănescu Delavrancea*, primarul capitalei. Regele, răspundând, dize, că veacul, care s'a închis, va înscrie cu litere de aur renascerea și înfăptuirea României, și încheiă urând tuturor și țerei întregi ani mulți și fericiți. — Sâmbătă sera a fost la palatul regal obiceiul *bal al Curții*. Ca tot-déuna, saloanele palatului regal prezentau un aspect feeric; animația era foarte viuă și toaletele de o bogăția foarte strălucitoare. La orele 10, Regele și Regina, precedați de Casa militară regală și urmași de domoșele de onore, au intrat în sala tronului, unde se aflau întruniți miniștrii, foștii miniștri și membrii corpului diplomatic. Majestățile Lor au ținut aici oعر, primind felicitările celor prezenți. În urmă, Majestățile Lor au trecut în sala de danț, unde se găseau invitații: magistrații, funcționarii superiori, oficerii superiori și inferiori din

garnisonă, reprezentanții ai comerțului și industriei. Dansul s'a început la 10½. La orele 12½, Majestățile Lor, urmate de actualii și foștii miniștri cu domoșele, de membrii corpului diplomatic și înalții demnitari ai Statului, s'au coborât în sala de mâncare. Balul a durat până la orele 2 și jumătate din noapte.

Anul nou în Sibiu. Cu ocaziunea Anului nou, după terminarea serviciului divin, s'a întrunit toată inteligența română din Sibiu — spune „*Tel. Rom.*“ — și s'a prezentat înaintea I. P. S. Sale Metropolitanului *Ioan Mețianu* pentru a-i ura an nou fericit. Arhiepiscopul a fostsalutat prin graiul Il. Sale D-lui vicar Dr. Il. Pușcariu, care între altele accentuă, că chiar și în timpul scurt al păstoririi de până aci arhiepiscopul „a aruncat o măsură însemnată de aleasă semănță în agrul vieții noastre bisericesti-culturale, care prințind rădăcinii promite rode îmbelșugate, ba putem deja înregistra un șir de fapte mărețe.“ Metropolitanul răspunse, mulțumind în cuvinte căldurose. „Ce privesce munca dezvoltată și rezultatele atinse, eu — dize — nu mi-le atribui mie, ci împreună lucrării și concursului D-vostre... Când ajungem în plăcuta pozițiune a constata un rezultat, acesta se nu-l considerăm de un deosebit merit, ci de-un indemn de-a continua achitarea datorințelor și obligămintelor către biserică, națiune și patriă“. Accentuăz necesitatea dragostei și bună înțelegerii și apoi dă binecuvântare celor prezenți. După acestea s'au dus cu toții la locuința Preacuvioșiei Sale părintelui archimandrit Pușcariu, pe care de asemenea l'au felicitat.

Situațiunea în România. „*Curierul Financiar*“ dize, că situațiunea financiară și economică a României tinde să se amelioreze. Se pare, că a pui scăpat puțin de teribila crisă, al cărei punct culminant a fost la marea scadență a sfârșitului de an. Zăpada generală din toată țera, și deoc perspectiva unei bune recolte, a mai vivificat piața. Scăderea scontului la principalele bănci europene a avut o bună influență și asupra României. Dacă războiul transvaalian se va sfârși în curând, după cum situațiunea precară a Englesilor o presupune, atunci vom avé — dize „*C. F.*“, — un an, ce va îndrepta cu prisosință prosta situațiune a ultimilor ani.

Din București aflăm, că starea sănătății ministrului-șefedinte Gr. *Cantacuzino*, în mod simțitor sdrcinată în timpul dia urmă, s'a îmbunătățit. „*Epoca*“ comunică, că Vineri d-l ministrul-șefedinte s'a întors dela moșia sa în capitală. Medicii recomandându-i însă, ca să nu prea obosescă, s'ar puté, dize „*Epoca*“, ca d-l *Cantacuzino* să ia peste vre o 15 zile un concediu de o lună.

Daruri de Crăciun ale principesei Maria. La regimentul 4 de roșiori, al cărui comandant de onore e principesa Maria, e obiceiul, ca în fie-care an să se facă un „*Pom de Crăciun*“. Pentru pomul de Crăciun ridicat de astă-dată, A. S. R. Principesa Maria a trimis numeroase daruri dela Coburg, precum și o telegramă, prin care felicită pe oficerii și trupa și în același timp își manifestă părerea de rău, că nu pôte participa la serbare. Oficerii regimentului au adresat o telegramă de mulțămire Alteței Sale Regale.

Revista „*Liga Română*“, organul comitetului Ligei Culturale, a încetat de a mai aparé. Causa este — dize „*România Jună*“ — că mulți dintre abonații ei, deși au continuat a primi luni și au de-a rândul revista, nu și-au achitat abonamentele.

Lupte în contra Francesilor în Africa. Agenției „*Havas*“ i-se anunță din Algir următoarele: Partida adversară Franciei, care în 28 Decemvre a fost respinsă la Insula de către misiunea franceză *Flammand*, a atacat de nou pe Francesii la 5 Ianuarie n. Numărul atacărilor a fost de 1300, misiunea franceză consta numai din 192 de omeni. Cu toate aceste Francesii au învins pe atacatorii, dintre cari au căzut 150, ér 200 au fost răniți și 14 au căzut

în captivitate. A doua di poporațiunea s'a supus Francesilor.

Influenza în Barcelona. Mortalitatea în Barcelona ia proporții mari în urma unei bóle epidemice, care semănă mult cu *influenza*. În ateliere nu lucrăză aproape nimeni.

Sórtea ducelui de Abruzzo. Ducele de *Abruzzo*, înainte de a pleca la polul nordic, a anunțat, că ori și unde ar fi el în călătoria lui, se va reintorče pe pământul Franciso Iosif, de unde va da scire despre el. Până acum însă n'a sosit nici o veste, și familia domnitore italiană este foarte îngrijată de sórtea lui. Ministrul de externe italian a provocat telegrafic pe consulul italian din Stockholm, să cerceteze după urmele principelui. Dilele acestea consulul a și respuns, și răspunsul acesta a făcut să crească și mai mult îngrijirile familiei regeșci. Consulul adecă a rugat pe toți consullii orașelor litorale să scriească la pescarii mării ghețose după sórtea principelui și a expedițiunei sale, dér toți au răspuns, că nu sciu nimic. Ultima scire despre expediția a sosit în Octomvre 1899, ér de atunci nu s'a mai comunicat nimic. Iérna acesta fiind foarte viforósă pe marea ghețosă, există temerea, că corabia „*Stella polare*“, cu care a plecat expediția principelui de *Abruzzo*, s'a prăpădit.

Congresul medicilor Eforiei, întrunit săptămâna trecută în Buouresci, a ținut Vineri în sala băilor Eforiei ultima sa ședință. În această ședință d-l dr. *Marinescu* a espus câte-va casuri de studii anatomoclinice de paraplegia; d-l Dr. *Cosma* a vorbit despre intervențiile chirurgicale în piopneumo torax; d-l Dr. N. *Tomescu* despre febra tifoidă la copii și tratamentul maldiei cu salol și benzonaftol; d-l Dr. *Cristian* despre un cas de septicemie puerperală, estirparea uterului, basin ovarul dobândit și prezentarea basinului; d-l Dr. *Gerota* despre o nouă inovație în arta chirurgicală prin cloroformizarea mēduvei sirei spinale; în sfârșit d-l Dr. *Babeș* despre „*infecțiuni și leziuni ale duodenului și pancreasului*“. Mai înainte de a părăsi sala d-nul Dr. *Babeș* rugă pe d-nii medici, ca să binevolésă a da sprijinul și avizul d-lor asupra următoarelor trei puncte: Crearea unui sanatoriu pentru tuberculoși, locul unde trebușese așezat și când trebușese făcut; măsurile ce trebușeau luate în contra infecțiunei medicilor în timp de epidemii; în fine, la crearea unui asil pentru convalescenții și bóle incurabile.

Corul bisericii din Brașovul-vechiu invită la producțiunea literară-musicală împreunată cu dans, ce se va da Joi, în 6 Ianuarie v. (diua de Bobotéză) în sala hotelului „*Orient*“ Nr. 1. Începutul la 7½ ore s'era precis. Intrarea: de persoană 1 cor. Venitul curat e destinat pentru înființarea unui cabinet de lectură în Brașovul-vechiu. Suprasolviri și oferte maritimose se primesc cu mulțămire și se vor chita pe cale publică. Bilete se pot căpăta la librăria Ciurcu, la d-l *Eremias* și sera la casa.

Mortii și răniții războiului din Transvaal. O fóiă medicală englesă publică o statistică privitoare la perderile dela Transvaal ale Englesilor. După această statistică, proporția mortilor și a răniților englesi în războiul dela Transvaal este aceeași, ca și a Germanilor în războiul dela 1870, când tot la 5:3 răniți s'a venit un mort. Perderile acestui război în asemănare cu perderile din vestitele războaie de odinioră sunt foarte neinsemnate. În lupta dela *Lipsca* au fost tot la doi răniți un mort; în lupta dela *Sadova* a Austriacilor la trei răniți un mort, în războiul dela 1877—78 Rusii au avut tot la 2:1 răniți un mort.

Efect sigur viudecător. Toți aceia, cari sufer de nemisture sau stomacul nu funcțiuneză regulat ceea ce causăză constipație, durere de cap, lipsă de apetit sau alte bóle, pot conta la vindecare sigură prin folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz ale lui Moll*. Cutii originale a 2 cor.se pot căpăta ținic prin post dela farmacistul *A. Moll* liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provinciă se se cēră preparatul *A. Moll* provădut cu marca de contravenție și subscriere.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1900

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fóiiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 coróne (12 fl.); pe șese luni 12 coróne (6 fl.); pe trei luni 6 coróne (3 fl.); pe o lună 2 coróne (1 fl.).

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună 3.50 franci.

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

ULTIME SCIRI.

Viena, 16 Ianuarie. În ședința de ađi a delegațiunei austriace ministrul de externe contele *Goluchowski* a răspuns la tóte acușările, ce s'au adus contra lui în debaterile delegațiunei. Mai întâi protestă în contra invinuirei, că s'ar amesteca în afacerile guvernului de interne. Despre tripla alianță dize, că ea garanteză pacea, și acesta e un privilegiu destul de însemnat. Nu e vina triplei alianțe, decă Germania progresa mai tare, decă Austro-Ungaria. Numai sub egida triplei alianțe însă monarchia și-a putut întări armata. Vorbi apoi despre politica monarchiei față cu Serbia și se pronunță din nou asupra cestiunei *Porților-de-Fier* dicide, că nu negă, că taxele de peagiu sunt urcate, dér adause, că ele vor fi scărite peste cât-va timp.

Londra, 16 Ianuarie. Agenției „*Reuter*“ i-se anunță din *Capstadt*, că este causă fundată a-se presupune, că scirea despre mișcările de trupe spre *Ladysmith* merită cređemēt.

Petreceri.

În *Ghimbar*, lângă Brașov, se va da o petrecere Duminecă în 9 (21) Ianuarie, al cărei venit va fi destinat în favorul bibliotecilor populare ale despărțemēntului Brașov al Asociațiunei. Intrarea: de persoană 40 cr., de familie din 3 persoane 80 cr.

EDICII MEDICALE.

Mērul. Chimicesce mērul e compus din următoarele substanțe: din fibre vegetale, albumină, zahăr, gumă, clorophil, acid malic și galic, oxid de calciu, și din o mare cantitate de apă. Intre altele, chimistii germani dize, că mērul conține fosfor în proporția mai mare, decă ori-ce fruct. Fosforul e foarte apt a înlocui substanța nervósă a creierului și a măduvei spinărei. Acidii mērului sunt de un folos însemnat ómenilor cu ocupații sedentare, la cari funcțiunile ficatului sunt încete. Acești acidi sunt agenții eliminării din corp a tuturor materiilor stricaciose, materii, cari decă ar rămâne în corp, ar contribui la îngreunarea și slăbirea spiritului.

Animale bețive. Esperiența arată, că unele animale iubesc beuturile spirituoase. Calul iubescce mai ales vinul roșu, cănele se face bucuros prietin cu berea. La studenții germani există obiceiul, că la petrecerile lor își duc și câinii cu ei, cari beau bere pe întrecute cu stăpânii lor. Un învățat engles a descoperit, că fluturii bărbătuși sunt grozav de bețivi.

Proprietar: Dr. *Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Gregoriu Maior*.

CĂLINDARUL PLUGARULUI

pe anul visect 1900.

A apărut și se poate procura dela **Tipografia A. Mureșianu din Brașov.**

Acest Călindar au intrat în anul VIII-lea, format mare, și conține portretul foarte bine reușit al lui Avram Iancu. Urmază apoi cronologia anului 1900, regentul anului, începutul anutimpurilor, sărbătorile și alte zile schimbătoare, calculul sărbătorilor mai mari, posturile deslegarea postului etc. După cele 12 luni, urmază taxele telegramelor, scrisorilor, pachetelor; competențele de timbre, măsurile metrice, târgurile corectate din Transilvania, Bănat, Țara ungurească și Bucovina. În partea literară găsim un interesant capitul privitor la începerea războiului pentru neatarnare de G. Coșbuc; apoi „Popa Stoica“, poezia de Dim. Bolintineanu. Avuția și binefacerea (un interesant capitul după Smiles-Schramm). Doina, În șanțuri (poezii) de G. Coșbuc etc. În partea igienică și economică: Un dușman al omului (rachiul); Ce se facă părinții, ca să-și ferescă copiii de orbi; Cum să tracteze părinții pe copiii lor orbi; Bune sunt beuturile pentru copii? Urmază apoi partea economică: Vitele roșii (pinzgau), de I. Georgescu. Despre gunoiu, de I. Georgescu; Sădirea pomilor; Hrana vitelor (Grăunțele, sfecele și apa de beut). La urmă mai multe povești prețioase și glume apoi anunțuri. Prețul 25 cr. (cu posta 30). *Vând. torii primesc rabatul cuvenit.*

Nr. 297—1899.

Publicațiune de licitațiune!

Eforia școlilor centrale române gr. or. din Brașov vinde prin licitațiune verbală cu prețul de esclamare arătat la fiecare din realitățile sale aflătoare în Brașov suburbii Blumens lângă linia Tramvaiului și adevă:

- 1 Parcela XII. loc de clădire cu estensiune de 1116.— m². a fl. 1.50
- 2 „ XIII. „ „ „ „ 1180.— „ „ 2.—
- 3. „ XIV. pe care se află clădiri, case, grajduri și magazine, cu estensiunea de 2049.60 m². prețul fl. 8000.

Licitațiunea pentru vânzarea acestor trei parcele se va ține în 13/25 Ianuarie 1900 st. n. la 9 ore înainte de amăzi în cancelaria Eforiei școlilor centrale române gr. or. din Brașov, unde și până atunci se poate vedea planul de parcelare și se pot vedea condițiunile de licitațiune.

Până în 12/24 Ianuarie st. n. 1900 se pot face și oferte în scris prevădute cu vadiul de 10% din prețul oferit și cu declarațiunea, că oferta este în condițiunile de licitațiune și că se supune lor. Ofertele în scris sunt a se adresa Eforiei școlilor centrale rom. gr. or. în Brașov.

La dorința cumpărătorului jumătate din preț va putea să rămână intabulat pe parcela cumpărată pe lângă plățirea unei dobânzi de 6% anual.

Brașov, din ședința Eforiei școlilor centrale rom. gr. or. ținută la 30 Decembrie 1899. v.

826.1—3.

Eforia școlilor cent. rom. ort. răs. Brașov,

V. 12—1900.

végrh. Sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói bir. törvényszék 1899 évi 5958 sz. végzése következtében Jekel Gyula brassói ügyvéd által képviselt Kurmes Péter töresvári lakos javára Ratiu Mária Simoni lakos ellen 35 frt. — kr. s jár. erejéig 1899. évi Deczemb. hó 20 én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 371 frt. — kr-ra becsült következő ingóságok, u. m. különféle házi butorok és a brassói kir. adóhivatalnál letétben lévő 2 ezüst gyertya tartó és 1 ezüst olaj tartó nyilvános árverésen eladottnak

Mely árverésnek a zernesti kir. járásbíróság 1899. évi V. 174/2. számú végzése folytán 70 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1899. évi június hó 18-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 76 kor. 30 filrban bróilag már megállapított költségek erejéig Simonban Ratiu Mária házában léendő eszközzésére 1900. évi Január hó 30-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoghatatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Zernesten 1900 évi Január hó 13 napján.

HUSZÁR VILMOS.
kir. bírósági végrehajtó.

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Ianuarie 1900.

Renta ung. de aur 4%	98.55
Renta de coróna ung. 4%	94.85
Impr. oail. fer. ung. în aur 4 1/2%	100.05
Impr. oail. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.90
Oblig. oail. fer. ung. de est. I. emis.	99.20
Bonuri rurale ungare 4%	93.60
Bonuri rurale croate-slavone	94.50
Impr. ung. cu premii	161.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	137.70
Renta de argint austr.	99.20
Renta de hârtie austr.	99.—
Renta de aur austr.	98.55
Losuri din 1860.	137.—
Acții de-ale Băncii austro-ungară	130.60
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	186.25
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	133.75
Napoleoniori	19.23
Mărci imperiale germane	118.10
London vista	242.30
Paris vista	96.10
Rente de coróna austr. 4%	98.95
Note italiene	89.70

Cursul pieței Brașov.

Din 17 Ianuarie 1900.

Banconota rom. Cump.	18.20	Vând.	18.28
Argint român. Cump.	17.60	Vând.	18.—
Napoleoniori. Cump.	20.—	Vând.	19.20
Galbeni Cump.	11.20	Vând.	—
Ruble Rusești Cump.	254.—	Vând.	—
Mărci germane Cump.	11.18	Vând.	—
Lire turcești Cump.	21.46	Vând.	—
Soris. fonc. Albina 201.—	Vând	5%	203.—

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll
Veritabile numai, decât fiecare cutiă este prevădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.
 Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai ce-bicose la stomach și pânțe, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bête femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire. se cresce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróna 2.—
Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este prevădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.
 Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de recelă. Prețul unei sticle originale plumbate, Coróna 1.80.

Sapun de copii a lui Moll.
 Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Coróna 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este prevădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin **Farmacistul A. MOLL,**
 C. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.
 Comande din provinciă se efectuează dinlic prin rambursă postală.
 La deposite se se ceră anumit preparatele prevădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.
 Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremias Nepoții, Teutsch & Tartler. 2—*

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este prevădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI	REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURI.
STATUTE.	<i>Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.</i>
FOI PERIODICE.	<i>Coverte, în toată mărimea.</i>
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURI-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ și DE NUNTĂ DUPĂ DORINȚĂ și ÎN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNȚURI.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, etagiul I, câtră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la **Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.**

A. V. I. S.

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se pot face și reînoui ori și când dela 1-ma și 15 a fie-carei luni.

Domnii abonaji se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a scrie adresa laaurit și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)
sunt a se adresa subscrisei administratiunii. în cazul pu-

blicării unui anunciu mai mult se odată se face scădemânt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.
Administ. „Gazetei Trans.“